

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ _____ ” _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4 ВСПП Підготовка вчителя до роботи з батьками

напряму підготовки 6.010102 Початкова освіта
Педагогічний інститут

Київ – 2014 рік

Підготовка вчителя до роботи з батьками: роб. навч. прог. [для студ. спеціальності 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. Н. О. Сінельнікова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 19 с.

Розробник:

Сінельнікова Наталія Олегівна, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 03 вересня 2014 року

Завідувач кафедри початкової освіти та
методик гуманітарних дисциплін
С.М. Мартиненко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної
роботи
М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014 рік
© Педагогічний інститут, 2014 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I.Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма навчальної дисципліни.....	8
<i>Змістовий модуль I.</i>	8
Місце і роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку.....	
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Підготовка вчителя до роботи з батьками».....	10
V. Плани семінарських занять.....	11
VI. Завдання для самостійної роботи.....	12
Карта самостійної роботи бакалавра.....	13
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект).....	13
VIII. Система поточного та підсумкового контролю.....	15
IX. Методи навчання.....	17
X. Методичне забезпечення курсу.....	18
XI. Рекомендована література.....	18
Основна.....	18
Додаткова.....	19
Інтернет ресурси.....	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний стан українського суспільства, процеси, які відбуваються в політичному, економічному та духовному житті країни, спонукають поновому розглянути проблеми взаємодії сім'ї та школи. Адже їх активна співпраця є запорукою успіху у навчанні та вихованні учнів.

Саме в сім'ї беруть початок світогляд, ідейні й моральні переконання, трудові навички, ціннісні орієнтації школярів. Дитина вперше прилучається до рідної мови, історії та культури свого народу, його традицій, звичаїв. Тому учитель сучасної школи має бути підготовлений не лише до спілкування з учнями, але й з їхніми батьками, до поєднання виховного впливу школи й сім'ї.

Висока відповідальність батьків перед собою і суспільством за виховання своїх дітей вимагає від них ґрунтовних знань в галузі психології, фізіології, валеології, педагогіки. На сьогодні вкрай необхідна система підготовки та допомоги батькам у озброєння їх знаннями і вміннями в галузі формування повноцінної сім'ї і виховання дітей. Без системи педагогічної освіти всіх членів суспільства, піднесення психолого-педагогічної культури батьків неможливо говорити про повноцінне виховання і навчання молодого покоління.

Таким чином виникає потреба у підготовці майбутніх учителів початкової школи до співпраці з батьками. Перед ними постає важливе завдання – налагодження партнерських взаємин і спільних інтересів з родиною кожного учня, створення атмосфери довіри, взаєморозуміння, взаємодопомоги, співтворчості у вихованні та навчанні підростаючого покоління.

Підготовку майбутніх учителів початкової школи до роботи з батьками науковці трактують як процес формування ціле-мотиваційної сфери студентів, озброєння їх відповідними соціально-педагогічними знаннями, вміннями з метою оволодіння способами взаємодії і соціального впливу на батьків, засобами соціально-педагогічної підтримки сімей різних типів, спрямованих на підвищення якості сімейного виховання.

Мета курсу полягає у підготовці студентів – майбутніх учителів початкової школи до роботи з батьками, розкритті особливостей їх співпраці і взаємодії, розумінні сутності суспільного і сімейного виховання.

Завдання курсу:

- формування готовності майбутніх фахівців до організації взаємодії освітнього закладу з сім'ями учнів;
- підготовка студентів до складання характеристик сімей учнів (склад батьків, сфера їх діяльності, освітній, соціальний і моральний рівень дорослих, тип сім'ї, рівень благополуччя (неблагополуччя) сім'ї, морально-психологічний клімат тощо);
- навчання організації діагностичної роботи з вивчення сім'ї

(використання оптимальних форм та методів у диференційованій, груповій та індивідуальній роботі з сім'єю);

- надання студентам знань з організації психолого-педагогічної просвіти батьків, створення системи масових заходів з батьками, робота з організації спільної суспільно значущої діяльності і дозвілля батьків та дітей;

- ознайомлення студентів з позитивним досвідом сімейного виховання задля виявлення і використання у практичній діяльності;

- розкриття змісту і значення основних правових документів з сімейного виховання.

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- основні базові поняття навчальної дисципліни;

- напрями роботи школи з батьками;

- методику підготовки та проведення традиційних і нетрадиційних форм роботи з батьками;

- типові проблеми, які можуть виникати у батьків при неправильному вихованні дітей та шляхи їх вирішення;

- методичні аспекти формування педагогічної культури батьків;

вміти:

- аналізувати та давати принципову оцінку різним педагогічним концепціям;

- використовувати кращі надбання педагогічної спадщини під час розв'язання сучасних актуальних проблем;

- самостійно працювати з педагогічною, довідковою, методичною літературою;

- розв'язувати виховні педагогічні ситуації;

- готувати та розробляти презентаційний матеріал;

- розробляти сценарії різних форм позаурочної діяльності вчителя з батьками учнів;

- здійснювати педагогічну взаємодію з батьками, досягаючи єдності виховних впливів школи, сім'ї та громадськості;

- аналізувати та використовувати передовий педагогічний досвід у процесі підготовки повідомлень, доповідей, рефератів, творчих робіт.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 36 годин / 1 кредит ECTS, із них – 16 годин аудиторних (8 – лекційних, 6 – семінарських занять, 2 – індивідуальна робота), 18 годин – на самостійну роботу, 2 години – модульний контроль. Вивчення студентами навчальної дисципліни «Підготовка вчителя до роботи з батьками» завершується складанням заліку.

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни: підготовка вчителя до роботи з батьками.

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
1	2	3
<i>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 1 кредит</i> <i>Змістових модулів: 1</i> <i>Загальний обсяг дисципліни (години): 36 годин</i>	0101 «Педагогічна освіта» 6.010102 «Початкова освіта» ОКР «бакалавр»	<i>За вибором студента</i> <i>Рік підготовки: 4</i> <i>Семестр: 7</i> <i>Аудиторні заняття: 16 годин, з них:</i> <i>Лекції (теоретична підготовка): 8 годин</i> <i>Семінарські заняття: 6 години</i> <i>Індивідуальна робота: 2 години</i> <i>Модульний контроль: 2 години</i> <i>Самостійна робота: 18 годин</i> <i>Вид контролю: залік</i>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>ТЕМА</i>	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>Аудиторних</i>	<i>Лекційних</i>	<i>Семінарських</i>	<i>Індивідуальна робота</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Підсумковий контроль</i>
Змістовий модуль I.							
Місце і роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку							
Тема 1. Взаємодія суспільного і сімейного виховання	-	-	2	2	-	8	-
Тема 2. Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї	-	-	2	-	-	4	-
Тема 3. Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах	-	-	2	-	-	-	-
Тема 4. Методика проведення батьківських зборів	-	-	2	2	-	-	-
Тема 5. Виховання дітей у сучасній молодій сім'ї	-	-	-	2	-	6	-
Разом з навчальним планом:	36	16	8	6	2	18	2

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

МІСЦЕ І РОЛЬ СІМ'Ї У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

ТЕМА 1. Взаємодія суспільного і сімейного виховання

ЛЕКЦІЯ 1. *Взаємодія суспільного і сімейного виховання (2 год.)*

Значення дисципліни для підготовки вчителя початкової школи.

Виховання в сім'ї – першооснова розвитку дитини як особистості.

Напрями роботи школи з батьками: педагогічна освіта батьків (*просвіта*) та залучення батьків до виховної роботи з дітьми.

Традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками.

Ключові поняття: просвіта, напрями роботи з батьками, виховна робота з батьками, традиційні і нетрадиційні форми роботи з батьками.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1. *Сім'я як основа розвитку особистості (2 год.)*

ТЕМА 2. Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї

ЛЕКЦІЯ 2. *Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї (2 год.)*

Характеристика методів та прийомів виховання дітей в сім'ї.

Вимога та контроль – як складова виховання.

Типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-вразливий, егоцентричний.

Умови успішного сімейного виховання.

Ключові поняття: методи і прийоми виховання дітей в сім'ї, вимога, контроль, типи неправильного виховання: неприйняття, гіперсоціальний, тривожно-вразливий, егоцентричний; успішне сімейне виховання.

ТЕМА 3. Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах

ЛЕКЦІЯ 3. *Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах (2 год.)*

Сутність та структура педагогічної культури батьків.

Місце і роль школи у процесі формування педагогічної культури батьків.

Організація та методичні аспекти формування педагогічної культури батьків.

Рівні педагогічної культури батьків.

Форми роботи школи щодо формування педагогічної культури батьків.

Ключові поняття: педагогічна культура батьків, педагогічна підготовленість, ставлення батьків до виховання, культура педагогічного впливу, вміння використовувати свої знання на практиці, рівні педагогічної культури батьків, основні і додаткові форми роботи школи щодо формування педагогічної культури батьків.

ТЕМА 4. Методика проведення батьківських зборів

ЛЕКЦІЯ 4. Методика проведення батьківських зборів (2 год.)

Батьківські збори та їх види.

Формування батьків як педагогів.

Методи формування педагогічної рефлексії у батьків.

Ключові поняття: батьківські збори: організаційні, комбіновані, підсумкові; спільні збори – свята батьків з дітьми; педагогічна рефлексія.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2. Технологія організації і проведення батьківських зборів (2 год.)

ТЕМА 5. Виховання дітей у сучасній молодій сім'ї

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 3. Виховання дітей у сучасній молодій сім'ї (2 год.)

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ»
Разом: 36 год., із них: лекцій – 8 годин, семінарські заняття – 6 годин, індивідуальна робота – 2 години, самостійна робота – 18 годин, модульний контроль – 2 години

<i>Назва модуля</i>	<i>Місце і роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку</i>				
Кількість балів за модуль	Відв. лекцій – 4 б., сем. – 3 б., роб. на сем. – 10 б. (30), МКР – 25 б., сам. роб. – 30 б., ІНДЗ – 30 б. Разом – 122 балів. Коефіцієнт – 1,2				
Теми	1	2	3	4	5
Лекції	Взаємодія суспільного і сімейного виховання	Методи і прийоми виховання дітей в сім'ї	Формування педагогічної культури батьків у сучасних умовах	Методика проведення батьківських зборів	
Семінарські заняття	Сім'я як основа розвитку особистості			Технологія організації і проведення батьківських зборів	Виховання дітей у сучасній молодій сім'ї
Самостійна робота	30 балів				
ІНДЗ	30 балів				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота – 25 балів				
Підсумковий контроль	Всього – 122 бали, коефіцієнт – 1,2 Залік				

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

Місце і роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку

Семінарське заняття 1.

Тема: Сім'я як основа розвитку особистості

План заняття

1. Державні документи з сімейного виховання.
2. Негативні чинники у вихованні дітей в сім'ї.
3. Напрями та зміст педагогічної роботи з проблемними сім'ями.
4. Діагностика результативності педагогічної взаємодії школи та сім'ї.

Література

Основна: 3, 4, 5, 6

Додаткова: 2, 3, 4, 7, 8

Інтернет ресурси: 1, 3, 6

Семінарське заняття 2.

Тема: Технологія організації і проведення батьківських зборів

План заняття

Питання для обговорення

1. Сформулюйте вислови батьків, вчителів, які можуть негативно впливати на поведінку дитини в соціумі (7–10 висловів).
2. Назвіть вислови батьків, вчителів, які бажано вживати якомога частіше задля позитивного впливу на поведінку дитини (7–10 висловів).
3. Розкрийте рекомендації, зазначені Б. Бім-Бадом у книзі для батьків: «Мудрість виховання».

Завдання до заняття. Підготувати виступи на батьківських зборах на теми:

1. Культура поведінки дітей.
2. Шляхи і засоби підвищення педагогічної культури батьків.
3. Типові помилки батьків у вихованні дітей.
4. Негативний морально-психологічний мікроклімат у сім'ї та його значення для розвитку дитини.
5. Насилля в сім'ї та його вплив на дитину.

Форма проведення заняття – ділова гра.

Література

Основна: 1, 2, 3, 6

Додаткова: 1, 2, 5, 6, 7
Інтернет ресурси: 4, 5, 7

Семінарське заняття 3.
Тема: Виховання дітей у сучасній молодій сім'ї

План заняття

1. Батьківський авторитет та його види.
2. Соціально-психологічні та педагогічні вимоги до батьків.
3. Специфіка методів вивчення сім'ї.
4. Роль сім'ї у виховній системі В.О.Сухомлинського.

Література

Основна: 3, 4, 6
Додаткова: 2, 3, 5, 7, 8, 9
Інтернет ресурси: 2

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

Місце і роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку

Тема 1

1. Підготуйте доповідь про нормативно-правові акти з питань захисту прав дитини.
2. Розробіть сценарій нетрадиційної форми взаємодії класного керівника з батьками.

Тема 2

1. Складіть таблицю, де були б відображені методи вивчення індивідуальних особливостей учнів початкової школи.

Тема 5

1. Розробіть зміст консультацій для батьків по одній з проблем сімейного виховання (за вибором).

Карту самостійної роботи де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл. 6.1.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

<i>Змістовий модуль та теми курсу</i>	<i>Години</i>	<i>Академічний контроль</i>	<i>Бали</i>
Змістовий модуль I. Місце і роль сім'ї у вихованні дітей молодшого шкільного віку			
Тема 1	8	Підготуйте доповідь про нормативно-правові акти з питань захисту прав дитини	5
		Розробіть сценарій нетрадиційної форми взаємодії класного керівника з батьками	10
Тема 2	4	Складіть таблицю, де були б відображені методи вивчення індивідуальних особливостей учнів початкової школи	5
Тема 5	6	Розробіть зміст консультацій для батьків по одній з проблем сімейного виховання (за вибором)	10
<i>Разом:</i>	<i>18 годин</i>	<i>Разом:</i>	<i>30 балів</i>

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності бакалавра, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи, що містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень навчальної компетентності бакалавра.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань з навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на базі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських та практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтована структура ІНДЗ – дослідження має структуру реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано у табл. 7.1, 7.2.

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

<i>№ з/п</i>	<i>Критерії оцінювання роботи</i>	<i>Максимальна к-сть балів за кожним критерієм</i>
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження. Складання плану реферату	6 балів
2	Критичний аналіз сутності та змісту першоджерел. Наведення фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності та зв'язку. Аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми. Розгляд тенденцій подальшого розвитку досліджуваного питання	10 балів
3	Дотримання правил реферування наукових публікацій	4 бали
4	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо вирішення проблеми, визначення подальших перспектив дослідження	6 балів
5	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	4 бали
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

<i>Рівень виконання</i>	<i>Кількість балів, що відповідає рівню</i>	<i>Оцінка за традиційною системою</i>
Високий	30	Відмінно
Достатній	25	Добре
Середній	20	Задовільно
Низький	10	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Підготовка вчителя до роботи з батьками».

Бакалавр може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30.

Орієнтовна тематика ІНДЗ досліджень з навчальної дисципліни
«Підготовка вчителя до роботи з батьками»

1. Співпраця школи і сім'ї як умова гармонійного розвитку особистості.
2. Організація роботи з батьками в сучасній школі.
3. Проблеми та протиріччя, що виникають у роботі вчителя з батьками.

4. Особливості організації роботи вчителя початкової школи з батьками.
5. Напрями допомоги класного керівника родинам учнів.
6. Законодавство України про шлюб і сім'ю, права та обов'язки батьків щодо виховання дітей.
7. Педагогічна культура батьків.
8. Типи батьківського авторитету (за А.С. Макаренка).
9. Заохочення і покарання дітей в сім'ї.
10. Проблеми спілкування батьків і дітей.
11. Національна система виховання.
12. Форми проведення батьківських зборів.
13. Типові помилки батьків у вихованні дітей та шляхи їх подолання.
14. Умови успішного сімейного виховання.
15. Педагогічні умови виховання в дітей прихильності та любові до рідного дому.
16. Поради В. Сухомлинського щодо виховання дітей в сім'ї.
17. Педагоги-новатори про роботу вчителя з батьками учнів початкової школи.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Рахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

<i>№ з/п</i>	<i>Вид діяльності</i>	<i>Кількість балів за одиницю</i>	<i>Кількість одиниць для розрахунку</i>	<i>Всього</i>
1	Відвідування лекцій	1	4	4
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнє завдання)	5-10	4	30

4	Робота на семінарському занятті, в т.ч. повідомлення, доповіді	10	3	30
5	ІНДЗ	30	1	30
6	МКР	25	1	25
Максимальна кількість балів – 122,		коефіцієнт – 1,2		

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

1. **Усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, бесіда, залік.

2. **Письмового контролю:** завдання, модульний письмовий контроль, ІНДЗ.

3. **Самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

<i>Підсумкова кількість балів (max – 100)</i>	<i>Оцінка за 4-бальною шкалою</i>	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>
1–34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35–59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60–68	«задовільно»	E
69–74		D
75–81	«добре»	C
82–89		B
90–100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії оцінки</i>
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь

«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань, але у відповіді студента наявні незначні помилки
«задовільно»	Ставиться за задовільне знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; за суттєві помилки у виконанні практичних завдань, які студент спроможний усунути за допомогою викладача
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ (без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни)

Модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульної контрольної роботи здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосування комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint, Prezi – презентація), пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи, творчі завдання.

2) **За логікою передачі й сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійного мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- Опорні конспекти лекцій, презентації;
- навчальні посібники (друкований та електронний варіанти);
- робоча навчальна програма;
- орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни;
- збірка тестових і контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих теоретичних та практичних завдань для підсумкового контролю).

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Класному керівнику: як провести батьківські збори / [упоряд. Л. Шестова, Н. Чиренко]. – К. : Шк. світ, 2009. – 125, [1] с.
2. Корнієнко С. М. Батьківські збори у початкових класах: зміст та методика проведення / С. М. Корнієнко, Я. П. Кодлюк. – Тернопіль : Вид-во «Навчальна книга – Богдан», 2008. – 144 с.
3. Матвієнко О. В. Виховання молодшого школяра: теорія і технологія. – К. : ВД «Стилос», 2006. – 543 с.
4. Педагогіка : [підруч.] / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 418 с.
5. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти : [посіб. для вчителів і методистів почат. навч.] / О. Я. Савченко. – Вид. 2-ге, доп., перероб. – К. : Богданова А. М., 2009. – 225 с.
6. Червінська І. Теоретико-методичні засади виховної роботи в початковій школі / І. Червінська, С. Довбенко. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2012. – 515 с.

Додаткова:

1. Дано О. А. Батьки – друзі, помічники, порадики... [Текст] / О. А. Дано // Розкажіть онуку : Часопис. – 2013. – № 13/14. – С. 3–12.

2. Консультування сім'ї : [метод. поради для консультування батьків]. – Ч. 2 / Держ. центр соц. служб для молоді, АПН України, Ін-т проблем виховання ; Ред. В.Г. Постовий. – К. : ДЦССМ, 2003. – 303 с.

3. Мартиненко С. М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики [навч.-метод. посіб.] : рекомендовано Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка / С. М. Мартиненко, М. Д. Осколова ; рецензент : В. І. Бондар, Н. М. Бібік. – К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 144 с.

4. Медвідь С. П. Батьки, діти, реформи і ми! / С. П. Медвідь. – Вінниця : Консоль, 2011. – 36 с.

5. Мезенцева Г. О. Робота з батьками : [метод. посіб. класного керівника] / Г. О. Мезенцева, С. М. Сліпак, О. І. Пономаревська ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя ; [за ред. О. М. Ковальчук]. – Ніжин, 2000. – 20 с.

6. Пістун Т. Душі криниця: сценарії, виховні години, урочисті батьківські збори, свята, тематичні вечори, розважальні вечори, конкурси, брейн-ринг / Т. Пістун. – [Вид. 2-е]. – Т. : Підручники і посібники, 2007. – 111, [1] с.

7. Постовий В. Г. Сім'я і школа: проблеми виховання дітей : [навч. посіб.] / В. Г. Постовий, О. А. Невмержицький ; М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2008. – 356 с.

8. Родинна педагогіка : [навч.-метод. посіб.] / М-во освіти і науки України, Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; А. А. Марушкевич, В. Г. Постовий, Т. Ф. Алексєєнко. – К. : ПАРАПАН, 2002. – 216 с.

9. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка / В. О. Сухомлинський. – К. : 1978. – 263 с.

Інтернет ресурси :

1. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021

2. Макаренко А. С. Книга для батьків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mirknig.com/2013/12/31/kniga-dlya-batkv.html>

3. Мартиненко С. М. Діагностичне тестування професійного та особистісного становлення вчителя початкової школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://elibrary.kubg.edu.ua/4336/>

4. Мудрость воспитания: книга для родителей [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://spisok-literaturi.ru/details/mudrost-vospitaniya-kniga-dlya-roditeley_26436.html

5. Робота з батьками [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ja-vchitjel.webnode.com.ua/robo-ta-z-batkami/>

6. Сімейний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>

7. Формування педагогічної культури батьків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/17_PMN_2014/Pedagogica/3_172169.doc.htm